

Ἀπὸ τοῦδε ἤρξαντο ἐν Ῥώμῃ νὰ γίνωνται μεγάλα παρασκευαὶ χάριν τῆς Ἐκδήσεως τοῦ Βατικανοῦ, ἡ ὁποία θέλει γίνῃ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ ἔτους τούτου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πεντηκονταετοῦς ἱερατικοῦ *Ιωβιλαίου* τοῦ Πάπα. Τὸ κέντρον τῆς Ἐκδήσεως κατέχει ἡ λεγομ. *Piazzetta della Pigna* ἐν Βατικανῷ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας ταύτης εὐρίσκεται στήλη, τὴν ὁποίαν πρὸ ολίγου ἔδωκεν ὁ Λέων ΙΓ'. Ἐνταῦθα εἰς μνημόσυνον τῆς τελευταίας συνόδου, ἡ ὁποία ἐκήρυξε τὸν Πάπαν ἀναμάρτητον. Δύο λατινικαὶ ἐπιγραφαί, ἐγκωμιάζουσαι τὸ συμβεβηκὸς τούτου, καὶ τὰ σήματα τῶν οἰκων Μαστάη καὶ Πέσση κοσμοῦσι τὴν στήλην, φέρουσαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς μικρὸν ἄγαλμα τοῦ ἁγίου Πέτρου. Ἀπέναντι τοῦ μνημείου τούτου κεῖται ἡ τιμητικὴ αἵθουσα διὰ τὸν Πάπαν καὶ τοὺς ἐκθέτας. Τὴν διεύθυνσιν τῆς λαμπρᾶς ταύτης ἑορτῆς, ἡ ὁποία καθ' ἕλα τὰ φαινόμενα θὰ φέρῃ διεθνῇ μᾶλλον χαρακτήρα, ἀνέλαβεν ὁ καρδινάλιος Σιαφίνος, ὅστις ἕνεκα τούτου ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐφημερίδων τῶν δυτικῶν ὀνομάζεται „ἐπίτιμος πρόεδρος τῆς ἑορτῆς τῶν χρυσῶν γάμων τοῦ Πάπα“.

Κατὰ τὴν ἐκδесιν, τὴν ὁποίαν ἐσχάτως ἐδημοσίευσεν ἀμερικανὸς τις μηχανικός, τὸ κινεζικὸν Τεῖχος ἔχει ἐμβαδὸν 18 περίπου ἑκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων (6350 ἑκατομμυρ. κυβικῶν ποδῶν), ἐν ᾧ τὸ ἐμβαδὸν τῆς μεγίστης πυραμίδος ὑπολογίζεται μόνον εἰς 241,000 κυβικὰ μέτρα. Τὸ πρῶτον μνημονευθὲν ποσὸν θὰ ἤρκει, ὅπως κατασκευασθῇ περὶ ὅλην τὴν γῆν τεῖχος ἐνὸς μέτρου καὶ 80 ὑφεκατομέτρ. ὕψους καὶ 60 ὑφεκατομέτρ. πάχους. Ὁ ἄνω ῥηθὺς μηχανικός, ἐξετάσας ἐπὶ τόπου τὸ κινεζικὸν Τεῖχος, ὑπολογίζει τὰς δαπάνας αὐτοῦ ἴσας περίπου πρὸς ἕλα τὰ ἔξοδα, ὅσα κατηναλώθησαν πρὸς στρώσιν ὧλων τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι τὸ τεράστιον τοῦτο ἀρχιτεκτονικὸν ἔργον ἐπερατώθη ἐν βραχυτάτῳ σχετικῶς χρονικῷ διαστήματι, ἥτοι ἐντὸς 20^{αῖας} καὶ ἄνευ τῆς ἐπικουρίας δανείων.

Κατὰ τὰ γραφόμενα τοῦ Πλινίου ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου ἦτο μνημεῖον προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν ὧλου τοῦ κόσμου. Ῥόδιος τις καλλιτέχνης, ὀνόματι Χάρης, μαθητὴς τοῦ περιφήμου γλύπτου Λυσίππου, λέγεται ὅτι κατεσκεύασεν αὐτὸν ἐντὸς δωδεκαετίας. Τὸ ὕψος αὐτοῦ ἦν κατ' ἄλλους μὲν 110, κατ' ἄλλους δὲ 150 ποδῶν. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως πενήντην καὶ ἕξ ἐτῶν κατέπεσεν ἕνεκα μεγάλου τινὸς σεισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πτώσιν του ἐξηκολούθουν νὰ τὸν θαυμάζωσι καὶ νὰ τὸν θεωρῶσι ὡς ἐν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. Αἱ χεῖρες του ἦσαν κολοσσιαῖαι καὶ οἱ δάκτυλοι μεγαλειότεροι τῶν συνήθων ἀγαλμάτων· ἐν τοῖς διεσπασμένοις δ' αὐτοῦ τμήμασιν ἐβλεπέ τις ἐνδοθεν μεγάλας κοιλότητας, πεπληρωμένας διὰ μεγάλων λίθων, ὅπως ἔχῃ διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ βάρους μεγαλειέτεραν σταθερότητα. Οὐδεὶς εἶχε τολμήσει ν' ἀνορθώσῃ πάλιν τὸν μέγαν τοῦτον ὄγκον, ὅστις ἔμεινεν οὕτω κείμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐπὶ 900 ἔτη, ἕως οὗ τῷ 672 μ. Χ. ἦλθον οἱ Ἀραβες, κατέκτεσαν τὴν νῆσον καὶ κατέταμον τὸν κολοσσὸν εἰς μικρὰ τμήματα, ὅπως χρησιμοποιήσωσι τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ἦτο κατεσκευασμένος. Ὅλοι σχεδὸν οἱ συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν εἰς τὸ ὅτι 900 κάμηλοι ἀπηττοῦντο πρὸς μεταφορὰν τῶν τμημάτων καὶ ὅτι τὸ φορτίον μίξ ἐκάστης αὐτῶν ἦτο ἴσον πρὸς 500 δακάδας. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι τὸ ὀλικὸν βάρος τοῦ κολοσσοῦ συνεποσοῦτο εἰς 450,000 δακάδας. Ἡ ἐπικρατοῦσα γνώμη, ὅτι ὁ κολοσσὸς ἴστατο εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος καὶ ὅτι ἡδύνατο νὰ διέλθωσιν ἀνά μέσον τῶν σκελῶν του με ἀναπεπταμένα ἱστία, θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν σοφῶν ὡς ἐσφαλμένη. Ἀλλὰ ὁ τεράστιος οὗτος ἀνδριάς δὲν ἦτο καὶ τὸ μόνον ἀξιοσημείωτον μνημεῖον ἐν Ῥόδῳ. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει καὶ ἄλλους ἀκόμη ἑκατὸν κολοσσούς, ἵσταμένους εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως, ὄντας ὅμως πολὺ μικροτέρους τοῦ πρῶτου. Διὰ τὸ μέγα τοῦτο πλῆθος κολοσσιαίων ἀγαλμάτων ἐν μᾶ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει ἐπωνομάζοντο καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ῥόδου ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Κολοσσαεῖς. Ἐὰν δὲ ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἐν Ῥόδῳ τόση ὑπῆρχε πλῆθος ἀγαλμάτων, ὥστε οἱ ἀρχαῖοι τὸ ποσὸν αὐτῶν συνέκρινον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, καὶ ἂν πρὸς τούτοις λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀρχαιότερα σχολὴ τῆς ζωγραφικῆς ἤκμασεν ἐν Ῥόδῳ κατὰ τοὺς χρόνους

τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ ὅτι εἰς τῶν διασημοτάτων τῆς ἀρχαιότητος ζωγράφους, ὁ Πρωταγένης, ἐνταῦθα ἐφιλοτέχνησε τὰ ἔργα του, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἐν τῇ νήσῳ Ῥόδῳ αἱ τέχναι ἤκμασαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ὅπως καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Κορίνθῳ. — Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου ἦν ἐκτισμένη ἐν εἰδει ἀμφιδεάτρου ἐπὶ ἐδάφους βαθμηδὸν κατερχομένου μέχρι τῆς παραλίας. Οἱ λιμένες αὐτῆς καὶ τὰ ὀπλοστάσια, τὰ ὑψηλὰ αὐτῆς καὶ ὄχυρά τεῖχη, αἱ μεγάλα καὶ λαμπραὶ οἰκοδομαί, οἱ ναοί, οἱ ὁδοὶ καὶ τὰ θέατρα ὑπεδείκνυν τὴν μεγάλην δραστηριότητα λαοῦ, ὅστις ἦτο ὅχι μόνον νοήμων καὶ μεμορφωμένος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον πλούσιος.

Τὰ δημόσια χρέη ὧλων τῶν κρατῶν τῆς ὑψηλίου, κατὰ τὸν πρὸ τινος ἐκδοθέντα περιφνημον στατιστικὸν πίνακα τοῦ Hübner, ἀνέρχοντα εἰς 128,000 ἑκατομμύρια μαρκῶν (ἐκάστης μάρκας ἰσοδυναμοῦσης πρὸς ἐν φράγκον καὶ 25 ἐκάτ.), ἥτοι 128 διλλιόνια μαρκῶν. Τὰ μεγαλειέτερα τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἶνε ὡς ἑξῆς ἐκ τοῦ φοβεροῦ τούτου ποσοῦ ἐπιβεβαρημένα. Πρώτη ἡ Γαλλία μὲν δημόσιον χρέος 29,708 ἑκατομμύρια μαρκῶν, ἡ Μεγάλη Βρετανία μὲ 15,296, ἡ Ρωσσία μὲ 14,625, ἡ Αὐстро-Ουγγαρία μὲ 9,110, ἡ Ἰταλία μὲ 8874, ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ μὲ 7,199, ἡ Ἰσπανία 5,149, ἡ Πρωσσία 4,073, ἡ Τουρκία 3,180, ἡ Πορτογαλία 2,162, ἡ Αἴγυπτος 2,119, ἡ Ἰαπωνία 2,097, αἱ Κάτω χώραι 1,799, τὸ Βέλγιον 1,392, ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία (ἄνευ ὅμως τοῦ ἰδιαιτέρου ἐκάστου τῶν δημοσπόνδων κρατῶν χρέους) 640, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία 400, ἡ Δανιμαρκία 108, ἡ Ἑλβετία (ἄνευ τῶν ἐπαρχιακῶν διαμερισμάτων) μὲ 29 ἑκατομμύρια μαρκῶν. Τῆς Ἑλλάδος τὸ χρέος ἰσοῦται μὲ τὸ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ Hübner στατιστικὸν πίνακα ἀναγράφομεν τὰς ἑξῆς περιεργότητας περὶ τῆς πυκνότητος τοῦ ἐπὶ γῆς πληθυσμοῦ ἀναλογικὰς σημειώσεις. Κατὰ μέσον ὅρον ἐφ' ἐκάστου τετραγ. χιλιαμέτρου τῆς ὕλης γῆνης ἐπιφανείας κατοικοῦσι 11 ἄνθρωποι κατὰ τὴν ἐφεξῆς ἄνισον ὅμως διανομήν, ἥτοι ἐν Εὐρώπῃ 35, ἐν Ἀσίᾳ 19, ἐν Ἀφρικῇ 7, ἐν Ἀμερικῇ 3 καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ ἡμισυ ἀνθρώπου, ἥτοι ἐπὶ δύο χιλιομέτρα μόνον εἷς. Ἐν Εὐρώπῃ δὲ πάλιν κατὰ τὰς νεωτάτας ἀπογραφὰς τῶν κατοίκων ἀναλογοῦσιν οἱ κάτοικοι ἐφ' ἐκάστου τετρ. χιλιαμ. οὕτω: Ἐν Σαξονίᾳ ἐφ' ἐνὸς χιλιαμ. κατοικοῦσι 212, ἐν Βελγίῳ 198, ἐν ταῖς Κάτω χώραις 131, ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ μετὰ τῆς Ἰρλανδίας 118, ἐν Ἰταλίᾳ 104, ἐν Γερμανίᾳ καθόλου 87, ἐν Πρωσσίᾳ 81, ἐν Αὐστρίᾳ 77, ἐν Γαλλίᾳ 72, ἐν Ἑλβετίᾳ ἐπίσης 72, ἐν Βαυαρίᾳ 71, ἐν τῇ ρωσικῇ Πολωνίᾳ 58, ἐν Δανιμαρκίᾳ 53, ἐν Οὐγγαρίᾳ 51, ἐν Πορτογαλίᾳ 51, ἐν Ρωμανίᾳ 41, ἐν Σερβίᾳ 40, ἐν Ἰσπανίᾳ 34, ἐν Ἑλλάδι 31, ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπίσης 31, ἐν Τουρκίᾳ 27, ἐν Βοσνίᾳ 26, ἐν Ρωσσίᾳ (ἄνευ τῆς Πολωνίας) 16, ἐν Σουηδίᾳ 10 καὶ ἐν Νορβηγίᾳ 6 ἄνθρωποι.

Ὁ ἔνδοξος οἶκος τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ πλήθει, ὥραϊον ἀνεκδότων, πάντων ἐμφαντικῶν τῆς τρυφερᾶς στοργῆς τῶν σεπτῶν αὐτοῦ μελῶν πρὸς ἄλληλα. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους τούτου ἡ βασίλισσα Μαργαρίτα ἠρώτησε τὸν σύζυγόν της βασιλέα Οὐμβέρτον, ἂν, καθὼς πάντοτε δὰ αὐτὸς διΐσχυρίζεται, εἶνε αὐτῇ ἀκόμη νέα πραγματικῶς, καὶ ἂν ἐπομένως τῇ ἐπιτρέπει νὰ φορέσῃ ἅπαξ ἐτι ἑρῆτος τὸ ἀγαπημένον της ἐκείνο ἐκ λευκῆς μουσελίνης φόρεμα, τὸ ὁποῖον ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ μάλιστα φέρει καὶ τὸ ὥραϊον ὄνομά της. Παρὰ πᾶσαν τῆς ὥραιας δεσποίνης προσδοκίαν ὁ βασιλεὺς μετ' ἀσυνήθους σοβαρότητος ἀπήντησε τὰ ἑξῆς: „Αὐτό, Κυρία μου, πρέπει νὰ τὸ σκεφθῶμεν ὀλίγον!“ — Πρὸ ὀλίγων ὅμως ἡμερῶν ἔφθασεν ἐν Μόντσα, ὅπου διαδερίζει ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, ὑπερμέγεθες κιβώτιον, ὅπερ οἱ θεράποντες εἰσεκόμισαν εἰς τὰ δώματα τῆς βασιλείας καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν „Ἰδοὺ ἡ μετὰ ὄριμον σέψιν ἀπάντησις τῆς Μεγαλειότητός σου!“ Τὸ κιβώτιον περιείχεν ἕξ ὅλας εὐδωδεστάτας λευκὰς ἐνδυμασίας ἐκ τοῦ ποδοιμμένου ὑφάσματος, τὰς ὁποίας ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος παρήγγειλε χάριν τῆς ἐρασίμιας συζύγου του παρὰ τινι τῶν πρωτευουσῶν ἐν Παρισίῳ ραπτριῶν.